

Warszawa 01.12.2023 r.

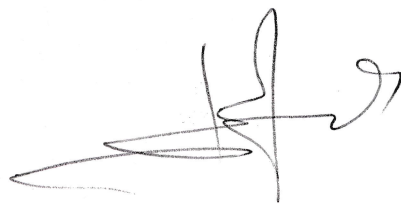
Prof. dr hab. Bogusław Pacek
Instytut Bliskiego i Dalekiego Wschodu
Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Wpłynęło dnia ... 8.12.2023r. ....
Nr korespondencyjny ... 144 .....
podpis .....

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Pawła Rocznika na temat:

„Działalność stacji kontroli pojazdów w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym” przygotowanej pod kierunkiem dr hab. Renaty Stojeckiej-Zuber.

Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Nauk o Bezpieczeństwie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego nr 7/2023 z dnia 29 września 2023 r. o powołaniu mnie na recenzenta w przewodzie doktorskim mgr. Pawła Rocznika mam zaszczyt przedstawić recenzję rozprawy doktorskiej pt.: „Działalność stacji kontroli pojazdów w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym”, która została opracowana pod naukowym kierownictwem dr hab. Renaty Stojeckiej-Zuber.

1. Znaczenie podjętego tematu

W powszechnej opinii zagrożenia dla bezpieczeństwa kojarzą się z wieloma zjawiskami, procesami, wydarzeniami, lecz mało kto uzmysławia sobie, jak istotny wpływ na bezpieczeństwo wielu milionów ludzi mogą mieć różne czynniki związane z ruchem drogowym, szczególnie z pojazdami, które w nim uczestniczą.

Każdego roku w Polsce w wypadkach samochodowych ginie kilka tysięcy ludzi, znacznie więcej niż w działaniach wojennych, w których uczestniczy przez wiele lat polskie wojsko, realizowanych w ramach różnych operacji stabilizacyjnych. Stąd ważne, aby dociekać, także używając narzędzi naukowych, jakie są przyczyny tak licznych wypadków drogowych i powodowania tak licznych ofiar. Część ofiar wypadków samochodowych to skutek niesprawnych pojazdów, które bezprawnie zostały dopuszczone do ruchu przez różnych kontrolerów na stacjach kontroli pojazdów. Potrzebny jest więc skuteczny nadzór nad systemem dopuszczania pojazdów do ruchu drogowego.

Okazuje się bowiem, że dobrze lub źle funkcjonująca stacja kontroli pojazdów, działanie zatrudnionych tam ludzi, może mieć znaczny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Temat rozprawy doktorskiej związany z działalnością stacji kontroli pojazdów i ich rolą w poprawie bezpieczeństwa w ruchu drogowym pozornie wydaje się mało istotny, ale po bliższym zapoznaniu się z tą problematyką okazuje się, że jest ważny, potrzebny, choć rzadko poruszany przez naukowców.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym jest często przedmiotem badań naukowych, lecz samo badanie zależności pomiędzy działaniem kontrolerów zatrudnionych w stacjach diagnostycznych pojazdów, naukowa próba ustalenia, jak duży wpływ mają one na bezpieczeństwo osób uczestniczących w ruch drogowym, występuje

rzadko, więc tym bardziej podjęcie tego tematu jest w pełni zasadne i pożądane pod względem naukowym.

2. Ocena metodologiczna rozprawy

Strona metodologiczna recenzowanej pracy doktorskiej stanowi jej szczególnie pozytywną wartość. Jej poprawność i rzetelność oraz umiejętność wykorzystywania przez Doktoranta metod i narzędzi badawczych nie budzą wątpliwości.

Założenia metodologiczne badań, w tym przedmiot i cele badań, problemy badawcze i hipotezy robocze, zmienne i wskaźniki, metody, techniki i narzędzia badawcze, charakterystyka grupy, opis terenu badań zostały opracowane właściwie, potwierdzają profesjonalny warsztat badawczy Doktoranta.

Na podkreślenie zasługuje obszerne, prawidłowe przedstawienie celów pracy, z podziałem na cele poznawcze i teoretyczne. Także sposób zdefiniowania problemów badawczych, głównego i aż dziesięciu szczegółowych, oraz hipotezy głównej i dziesięciu hipotez szczegółowych przekonują o rzetelnym podejściu badawczym mgr. Pawła Rocznika.

3. Wykorzystane metody badawcze

Analiza rozprawy doktorskiej pozwala na ocenę, że zastosowane do jej przygotowania metody, techniki i narzędzia badawcze zostały dobrane właściwie, pozwalając na rozwiązanie problemów badawczych i weryfikację przyjętych hipotez.

Typowe dla tego rodzaju prac metody teoretyczne: analiza, synteza, porównywanie, uogólnianie i wnioskowanie oraz metoda empiryczna - sondaż diagnostyczny- zastosowana w pracy w postaci ankiety, dały bardzo dobre rezultaty. Doktorant trafnie zastosował dwie ankiety, jedną kierowaną do kierowców i drugą do diagnostów pojazdów samochodowych. Co ważne, właściwie sformułował pytania w obydwu ankietach oraz umiejętnie dokonał charakterystyki badanej grupy oraz opisu terenu badań.

Pewne wątpliwości mam co do liczby zbadanych respondentów, szczególnie kierowców (111 osób). Przyjęta ich liczba mogłaby być znacznie większa.

Sam sposób wykorzystania badań, ich zastosowanie, wykorzystanie, włącznie z interpretacją wyników nie budzą moich wątpliwości.

4. Ocena merytoryczna pracy

Recenzowana praca mieści się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Rozpoczyna ją poprawnie przygotowany wstęp, który jest wprowadzeniem do zagadnień poruszanych w dalszej części pracy. Autor skoncentrował się w nim na problematyce wadliwego stanu technicznego pojazdów, co stanowi jedną z ważnych przyczyn występowania zagrożeń dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, licznych wypadków i ofiar.

We wstępie Autor porusza także problematykę znaczenia różnych czynników, które wpływają na dopuszczanie do ruchu drogowego niesprawnych pojazdów. Ponadto wskazuje przesłanki, które skłoniły go do podjęcia się badań nad wybraną problematyką, które są przekonujące. Przegląd najważniejszych dzieł i ich autorów, którzy wcześniej zajmowali się zagadnieniami roli stacji kontroli pojazdów w bezpieczeństwie ruchu drogowego, potwierdza sens

i celowość decyzji Doktoranta, co do zajęcia się problemami opisanymi w trzech rozdziałach dysertacji doktorskiej.

Rozdział 1 jest częścią teoretyczną pracy. Przedstawia na podstawie przeanalizowanej literatury i aktów prawnych zadania stacji kontroli pojazdów w zapewnieniu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Znajduje się tu także charakterystyka instytucji stacji kontroli pojazdów zgodnie z obowiązującymi przepisami. Autor wzbogacił tę część pracy wskazaniem na wcześniejsze rozwiązania w tym obszarze. Uwzględnił zmiany innowacyjne rozwiązań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, istotę problematyki bezpieczeństwa ruchu drogowego, opisał rolę i znaczenie diagnostyki w funkcjonowaniu społeczeństwa Polski. Doktorant przedstawił tu także programy na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego z uwzględnieniem filozofii tzw. „community policing” i Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

Rozdział ten został opracowany poprawnie.

Rozdział 2 jest częścią metodologiczną pracy. Doktorant przedstawił w nim przedmiot i cele badań, problemy badawcze i hipotezy, zmienne i wskaźniki. Omówił metody, techniki i narzędzia badawcze, które wykorzystał podczas rozwiązywania problemów badawczych i weryfikacji przyjętych hipotez. W rozdziale tym znajduje się także charakterystyka grupy badawczej, terenu badań oraz opis przebiegu organizacji badań. Zawarty w tym rozdziale opis przyczyn zatrzymań dowodów rejestracyjnych w odniesieniu do niesprawności technicznych pojazdów istotnie uzupełnia materiał merytoryczny.

Rozdział opracowany poprawnie, na dobrym poziomie.

W rozdziale 3 Doktorant podjął próbę określenia znaczenia wpływu kontroli specjalistycznych organów na poziomie realizacji zadań przez stacje kontroli pojazdów, pomijania prawidłowego wykonania badania technicznego pojazdu oraz kwalifikacji diagnostów zatrudnionych w stacjach kontroli pojazdów.

Rozdział 3 stanowi prezentację uzyskanych wyników badawczych, które Doktorant przedstawił zarówno graficznie, jak i opisowo. Rozdział ten stanowi najcenniejszą część pracy. Został opracowany rzetelnie, potwierdzając dobre przygotowanie metodologiczne i merytoryczne Autora do badania podejmowanej problematyki. To ten rozdział w dużym stopniu pozwala na rozwiązanie najważniejszych problemów badawczych oraz weryfikację hipotez. Należy podkreślić, iż Doktorant dokonał we właściwy sposób interpretacji uzyskanych wyników badań oraz przedstawił odpowiednie wnioski.

Trzeci rozdział został opracowany na bardzo dobrym poziomie.

Dzieło Doktoranta wieńczy zakończenie stanowiące jego podsumowanie wraz z prezentacją wniosków oraz opisem rozwiązania problemów badawczych i weryfikacji hipotez. Rzetelnie opracowane wnioski końcowe są spójne, logiczne i wynikają w pełni z wcześniejszych części pracy. Spośród dziesięciu hipotez trzy zostały potwierdzone w całości, pięć hipotez potwierdzono częściowo a dwie zweryfikowano negatywnie.

Pomimo pozytywnej oceny dysertacji trzeba zauważyć, że jest ona obarczona drobnymi błędami wynikającymi z braku solidnej korekty przed opublikowaniem. Na str. 52 dysertacji Doktorant stwierdza, że „ W sytuacji gdy wynik okresowego badania technicznego po raz pierwszy dał wynik negatywny, diagnosta wystawiając zaświadczenie z badania z wynikiem negatywnym...”. Kilkakrotne użycie słowa „wynik” w tym zdaniu nie powinno mieć miejsca.

Str.57” „Dzięki swojej wiedzy z dziedziny mechaniki oraz doświadczenia zawodowego...”. Winno być : „Dzięki.....doświadczeniu zawodowemu...”

Różnych błędów : stylistycznych, interpunkcyjnych i innych jest w pracy dużo więcej i nie powinny one w takim dziele się znaleźć. Potwierdzeniem tego typu zaniedbań jest sam spis treści, którego numeracja stron wskazujących na umieszczenie poszczególnych części rażąco odbiega od numerów stron, gdzie te

części zostały faktycznie umieszczone. Można było jednych i drugich błędów uniknąć przeprowadzając gruntowne sprawdzenie pracy przed jej ostatecznym sformułowaniem w prezentowanej wersji.

Mimo to nie obniżają one znacząco merytorycznej wartości dzieła, które oceniam pozytywnie.

5. Podsumowanie recenzji

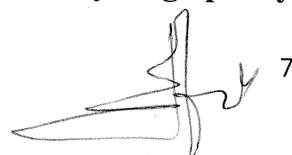
Recenzowaną pracę doktorską oceniam pozytywnie. Zarówno strona metodologiczna, jak i jej aspekty naukowo-poznawcze, wartość naukowa poszczególnych części składowych pracy przekonują do tej pozytywnej oceny.

Zastosowana metodologia, interpretacja badań, piśmiennictwo i język pracy są zgodne z zasadami stosowanymi w pracach naukowych. Doktorant prezentuje wysoki poziom wiedzy specjalistycznej w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Wykazał się umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej a także umiejętnością wykorzystania technik badawczych.

Dysertacja stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, o czym przekonuje i samo podjęcie się przez Doktoranta niebadanej w Polsce problematyki, jak i uzyskane rezultaty badawcze. Praca i jej wyniki mogą zostać zastosowane w praktyce i przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

6. Wniosek końcowy

Konkludując, oceniam, iż **recenzowana dysertacja mgr. Pawła Roczniaka została opracowana na dobrym poziomie, spełnia wszystkie wymogi pracy**

7

części zostały faktycznie umieszczone. Można było jednych i drugich błędów uniknąć przeprowadzając gruntowne sprawdzenie pracy przed jej ostatecznym sformułowaniem w prezentowanej wersji.

Mimo to nie obniżają one znacząco merytorycznej wartości dzieła, które oceniam pozytywnie.

5. Podsumowanie recenzji

Recenzowaną pracę doktorską oceniam pozytywnie. Zarówno strona metodologiczna, jak i jej aspekty naukowo-poznawcze, wartość naukowa poszczególnych części składowych pracy przekonują do tej pozytywnej oceny.

Zastosowana metodologia, interpretacja badań, piśmiennictwo i język pracy są zgodne z zasadami stosowanymi w pracach naukowych. Doktorant prezentuje wysoki poziom wiedzy specjalistycznej w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Wykazał się umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej a także umiejętnością wykorzystania technik badawczych.

Dysertacja stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, o czym przekonuje i samo podjęcie się przez Doktoranta niebadanej w Polsce problematyki, jak i uzyskane rezultaty badawcze. Praca i jej wyniki mogą zostać zastosowane w praktyce i przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

6. Wniosek końcowy

Konkludując, oceniam, iż recenzowana dysertacja mgr. Pawła Rocznika została opracowana na dobrym poziomie, spełnia wszystkie wymogi pracy

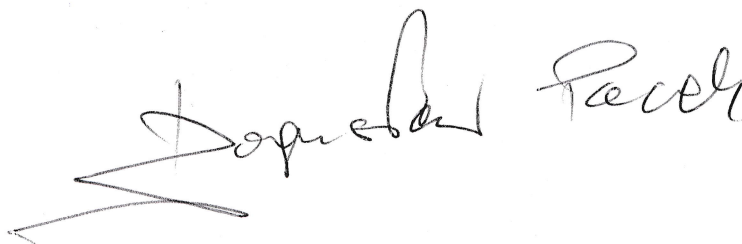

7

doktorskiej. Zawiera rozwiązanie głównego problemu badawczego i problemów szczegółowych, wnosi nowe wartości do dotychczasowych osiągnięć w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. Drobne mankamenty nie rzutują na całościową pozytywną ocenę dzieła.

Stwierdzam, że **rozprawa doktorska mgr. Pawła Rocznika spełnia warunki** określone w art. 13 Ustawy z 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późn. zm.)

Wnoszę więc o dopuszczenie mgr. Pawła Rocznika do publicznej obrony rozprawy doktorskiej.

 Paweł Rocznik